

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۹/۳/۹

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی

رشته: پرستاری توانبخشی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه مربوطه: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهل و دومین جلسه مورخ ۸۹/۳/۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۹/۳/۹ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۳/۹ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سیدامیر محسن ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر مصطفی رضائیان

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،

بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محقق

معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و دومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۹/۳/۹ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول
مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری توانبخشی

نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه: کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی
Rehabilitation Nursing (M.Sc.)

۱- تعریف رشته:

پرستاری توانبخشی، یک شاخه اختصاصی از رشته پرستاری است. بر اساس تعریف انجمن پرستاری توانبخشی آمریکا، پرستاری توانبخشی عبارتست از تشخیص عکس العمل مددجوی مبتلا به مشکلات سلامتی بالقوه و بالفعلی که توانایی عملکردی و خود اتکایی مددجو را متاثر ساخته و شیوه زندگی او را تغییر داده باشد. رشته پرستاری توانبخشی تخصصی است در مجموعه پرستاری حرفه ای که هدف آن ارتقاء عملکرد و استقلال مددجو و خانواده آنها است.

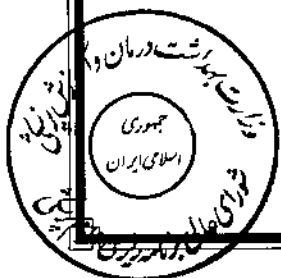
پرستاری توانبخشی از فلسفه، هدف و مفاهیم توانبخشی نشأت گرفته و هدف ویژه آن ارتقاء توانمندیهای بالقوه، آموزش، توانمندسازی و ارتقاء کیفیت زندگی مددجویان دچار صدمه، ناتوانی و مبتلا به اختلالات مزمن جسمی، روانی و اجتماعی می باشد، تا بدینوسیله مددجو و خانواده با بازگشت مجدد به جامعه، حفظ و ارتقاء سطح سلامتی دست یابند.

پرستار توانبخشی فرد متبحری است که با اتکاء به مبانی مدیریتی، آموزشی، پژوهشی، اخلاق و ارتباطات توأم با رفتار حرفه ای موجبات مراقبت پرستاری را در کنار سایر اعضای تیم توانبخشی به منظور نیل به رفاه، درمان، آموزش، ارتقاء سلامت، حمایت و توسعه راهکارهای خوداتکایی برای مددجویان، خانواده و جامعه فراهم می سازد.

۲- تاریخچه رشته :

توانبخشی اگر چه به طور نسبی مفهومی نوپاست، با این حال پرستاران از سالها پیش در امر مراقبت از مددجویان ناتوان فعالیت داشته اند. علم توانبخشی به طور رسمی از سال ۱۹۴۷، (بعد از جنگ جهانی دوم) در شاخه علوم پزشکی رخنه کرد، در واقع این زمان نقطه ای عطف ایده تربیت پرستاری توانبخشی می باشد.

نخستین برنامه های آموزشی پرستاری توانبخشی در دهه ی ۱۹۴۰ تا ۱۹۵۰ تدوین گردید. توجه علمی و حرفه ای ویژه به پرستاری توانبخشی به سال ۱۹۷۴ باز می گردد. در این سال انجمن پرستاری توانبخشی در آمریکا تاسیس گردید و در ۱۹۸۸ با همکاری انجمن پرستاران آمریکا، اهداف، ماموریت، دیدگاهها و باورها، نقشهای پرستاری توانبخشی ترسیم شد. همزمان با توسعه ی مستمر در سال ۱۹۹۴ اساسنامه تاسیس پرستاری توانبخشی مورد بازبینی قرار گرفت و استانداردهای پرستاری توانبخشی با وضوح بیشتر تدوین گردید. لذا بدون داشتن پایه علمی مناسب برای پرستاری توانبخشی، وارد شدن در این حیطه ی تخصصی می تواند پیچیده و استرسزا باشد. پرستار به عنوان یک عضو مهم و بخشی از تیم توانبخشی نیاز به حداکثر آمادگی برای شرکت در فعالیتهای حرفه ای به عنوان یک فرد مستقل و خودکفا دارد. طبق بیانیه ی ۱۹۸۶ انجمن پرستاران آمریکا و انجمن پرستاران توانبخشی، به علت کمبود برنامه های آموزشی پرستاری توانبخشی، پرستاران یاد شده ناچارند توانایی علمی و عملی خود را از طریق آموزشهای غیرپرستاری کسب نمایند. ضرورت شمول پرستاری توانبخشی در برنامه ریزی

تحصیلی پرستاری توسط انجمن پرستاران توانبخشی در سال ۱۹۹۰ به طور رسمی مورد تصویب قرار گرفت. در ایران این رشته موجود نبوده و تنها یک دوره برنامه آموزشی سه ماهه در سال ۱۳۸۲ در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی به سبب نیاز به آشنایی با اصول توانبخشی برای کارشناسان پرستاری شاغل در مراکز و سازمان های ذیربط (سازمان بهزیستی، ...) اجرا گردید. در حال حاضر با توجه به گسترش مراکز توانبخشی جسمی - حرکتی، ذهنی و... که مددجویان را بصورت نگهداری می پذیرند نیاز مبرم به وجود پرستارانی که قادر باشند با بکار بستن دانش و مهارت تخصصی در زمینه توانبخشی مسئولیت حرفه ای مراقبت از مددجویان نیازمند و خانواده آنها را در راستای نیل به رفاه، درمان، ارتقا سلامت و با حمایت و توسعه راهکارهای خودتکایی عهده دار شود.

۳- استانداردهای مراقبتی :

پرستار توانبخشی با توجه به استانداردهای مراقبتی باید اقدامات زیر را در زمینه پرستاری توانبخشی به ترتیب انجام دهد:

- ۱- بررسی؛ اطلاعات را در حوزه سلامتی مددجو جمع آوری کند.
- ۲- تشخیص؛ تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوط به بررسی راتجزیه و تحلیل کرده و تشخیص های پرستاری را مشخص کند.
- ۳- تعیین برآیندها؛ نتایج و برآیندهای موردنظر فردی را برای برنامه ریزی توانبخشی مددجو تعیین کند.
- ۴- طراحی؛ طرح مراقبتی مشتمل بر اقدامات به منظور دست یابی به نتایج را تدوین کند.
- ۵- اجرا؛ طرح مراقبتی تدوین شده طبق وظایف پرستاری توانبخشی را اجرا نماید.
- ۶- ارزشیابی؛ پیشرفت مددجو در دست یابی به برآیندها را در جهت خودمراقبتی و خودتکایی ارزشیابی نماید.

۴- استانداردهای حرفه ای :

پرستار توانبخشی با توجه به استانداردهای حرفه ای باید اقدامات زیر را در زمینه پرستاری توانبخشی انجام دهد:

- ۱- کیفیت مراقبت؛ به طور منظم کیفیت و اثر بخشی اقدامات پرستاری را ارزشیابی کند.
- ۲- ارزیابی اقدامات؛ عملکرد و اقدامات خود را براساس استانداردهای حرفه ای، قوانین و اصول پرستاری ارزشیابی کند.
- ۳- آموزش؛ علوم روز پرستاری توانبخشی را کسب کرده و آن را به روز حفظ کند.
- ۴- در ارتقای حرفه ای همکاران خودتلاش کند.
- ۵- اخلاق؛ تصمیمات و اقدامات مددجو محور، را براساس اصول اخلاقی انجام دهد.
- ۶- همکاری؛ جهت توسعه ی مراقبت های توانبخشی ارائه شده، با مددجو، خانواده و سایر اعضاء تیم توانبخشی همکاری کند.
- ۷- تحقیق؛ باید از یافته های پژوهشی در بالین بهره گیرد.

۸- کاربرد؛ در تدوین و ارائه‌ی طرح مراقبتی باید ایمنی، اثر بخشی، مقرون به صرفه و کاربردی بودن آن را مدنظر قرار دهد.

۵- ارزشهای لحاظ شده (values) :

فلسفه‌ی پرستاری توانبخشی، مبتنی بر ارزشهای زیر است:

- رعایت اصول اخلاقی و معنوی در ارتباط با مددجویان با ناتوانی های خاص
- تامین و حفظ حقوق مددجو و خانواده
- حفظ کرامت مددجو و خانواده
- رعایت عدالت اجتماعی
- حمایت مددجو در فائق آمدن به ناتوانی و ارتقاء سطح کارآمدی و توانمندی خویش
- توسعه مهارت‌های خودمراقبتی در مددجو
- توسعه و حمایت از ارزشهای خوداتکائی و استقلال مددجو
- همکاری با سایر اعضای تیم توانبخشی و خانواده
- مشارکت مددجو و خانواده در تصمیم گیریهای مرتبط با توانبخشی

۶- چشم انداز (Vision) :

تربیت پرستاران متبحر در زمینه معلولیتها و ناتوانی های جسمی، حرکتی، ذهنی، روانی موجب:

- گسترش مراکز توانبخشی، حمایتی و مراقبتی از مددجویان با ناتوانی های خاص
- توسعه مراقبت های پرستاری توانبخشی در جامعه
- به روز کردن دانش و مهارت پرستاران متبحر در زمینه توانبخشی با آموزش مداوم
- ارتقاء کیفیت خدمات بهداشتی و توانبخشی به مددجویان و خانواده آنها
- توسعه آگاهیها و توانمندیهای مددجو و خانواده برای تلفیق در جامعه
- برقراری ارتباط با سایر کشورهای منطقه در راستای رفع نیازهای تخصصی

۷- رسالت رشته (Mission) :

افزایش تصادفات و سوانح ناشی از فن آوری، استرسها و مشکلات روحی- اجتماعی، افزایش طول عمر و بروز بیماریهای مزمن، منجر به تشدید نیاز روز افزون به تربیت افرادی است که قابلیت ارائه خدمات پرستاری توانبخشی را دارا باشند. وجود بیش از هزار مرکز نگهداری و توانبخشی افراد معلول جسمی، ذهنی نیازمند خدمات مراقبتی تخصصی، از دیگر ضرورت‌های تربیت پرستار توانبخشی محسوب می گردد. در حال حاضر در کلیه مراکز مربوط به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت رفاه و سازمان بهزیستی حتی یک نفر پرستار توانبخشی وجود ندارد، لذا خلاء ناشی از عدم نیروهای متبحر به منظور برنامه ریزی و ارائه راهکارهای ضروری در راستای خدمات پرستاری توانبخشی کاملاً محسوس می باشد.

از سوی دیگر نظر به تغییر در نظام ارائه خدمات بهداشتی، توجه به توانبخشی در تمامی مراحل مراقبت بهداشتی یعنی، پیشگیری سطح اول تا سوم، از دیگر ضروریات تربیت پرستار توانبخشی است. نیاز به ارائه خدمات بهداشتی مبتنی بر جامعه به ویژه مراقبت پرستاری در منزل از مبتلایان به اختلالات

مزمّن جسمی، جسمی-حسی، روانی و اجتماعی از دیگر نکات قابل توجه در امر ضرورت تربیت پرستاران توانبخشی می باشد.

۸-اهداف کلی رشته (Aims):

- بر مبنای رویکرد فلسفی و رسالت، اهداف رشته پرستاری توانبخشی عبارتست از:
- دستیابی به حداکثر توانمندیهای نهفته‌ی عملکردی و شایستگی فردی گروههای نیازمند به خدمات پرستاری توانبخشی
 - دستیابی و حفظ کیفیت زندگی مددجویان در حد قابل قبول
 - حصول اطمینان به تامین نیازهای ویژه مددجو یان
 - ارتقای سازگاری مددجو و خانواده با تغییرات زندگی (منتج از ناتوانی)
 - بازگشت مددجو به عملکرد اجتماعی و حضور مجدد در جامعه

۹-نقشهای دانش آموختگان رشته پرستاری توانبخشی (Roles Definition):

دارای نقشهای مراقبتی، مشاوره‌ای، آموزشی و پژوهشی خواهند بود.

۱۰-وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis)

دانش آموختگان این رشته پس از اتمام دوره بر اساس اصول فرآیند پرستاری قادر به ارائه خدمات ذیل خواهند بود:

الف: مراقبتی

- ۱) ارائه خدمات پرستاری توانبخشی در موقعیتهای حاد (Acute Rehabilitation Care)
 - ۲) ارائه خدمات پرستاری توانبخشی در موقعیتهای کوتاه مدت (Short Term Rehabilitation Care)
 - ۳) ارائه خدمات پرستاری توانبخشی در موقعیتهای مزمّن و طویل‌المدت (Long Term Rehabilitation care)
 - ۴) ارائه خدمات پرستاری توانبخشی مبتنی بر جامعه (Community Based Rehabilitation Care)
- ب: مشاوره‌ای: مشاوره با مددجو، خانواده و جامعه به منظور نیل به سطح بالایی از کیفیت زندگی، رفاه و بازگشت مجدد به جامعه

ج: آموزشی: آموزش مهارتهای اجتماعی، ارتقاء کیفیت زندگی، کسب استقلال و خود اتکایی

د: پژوهشی: دستیابی به یافته‌های روز، به منظور ارتقاء کیفیت خدمات

گروههای نیازمند به خدمات پرستاری توانبخشی به طور ویژه شامل موارد ذیل می باشند:

- ۱) کودکان: با اختلالات رشد، کم توان ذهنی، فلج مغزی و خانواده های درگیر
- ۲) سالمندان: سالخوردگان سالم و بیمار و خانواده های آنها
- ۳) افراد مبتلا به اختلالات مزمّن جسمی- حرکتی و خانواده های آنها
- ۴) افراد مبتلا به اختلالات مزمّن روانی و خانواده های درگیر

۱۱- استراتژی های اجرایی برنامه آموزشی:

با بکارگیری راهبرد های زیر، نیل به اهداف آموزش رشته پرستاری توانبخشی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته میسر خواهد گردید.

- اتخاذ رویکرد دانشجو محوری
- بکارگیری روش حل مساله در خصوص مشکلات مددجویان با ناتوانی های خاص
- ترویج تفکر انتقادی با بحث و نقد موضوعات چالش انگیز در پرستاری توانبخشی
- استفاده از رویکردهای نوین آموزشی نظیر بحث گروهی
- تقویت روحیه نوآوری و خلاقیت در ارائه خدمات پرستاری توانبخشی موثر
- توسعه و گسترش رویکرد خدمات مبتنی بر شواهد
- بکارگیری شیوه آموزش تلفیقی (Integration) نظری و عملی
- اشاعه رویکرد پرستاری توانبخشی جامعه نگر (Community Based Rehabilitation Nursing)
- بکار بستن رویکرد پرستاری توانبخشی جامع (Comprehensive Rehabilitation Nursing)

۱۲- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

داوطلبان برای ورود به دوره کارشناسی ارشد پرستاری توانبخشی علاوه بر صلاحیتهای عمومی باید شرایط ذیل را داشته باشند .

- دارا بودن مدرک کارشناسی در رشته پرستاری مورد تایید وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
 - پذیرش در آزمون ورودی از طریق شرکت در آزمون سراسری کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری
 - داشتن سلامت کامل جسم و روان
- جدول مواد امتحانی و ضرایب مربوط به پذیرش دانشجو در رشته پرستاری توانبخشی مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

ردیف	مواد امتحانی	ضرایب
۱	پرستاری داخلی- جراحی	۲
۲	پرستاری کودکان	۲
۳	پرستاری بهداشت روان	۳
۴	زبان عمومی	۲

۱۳- رشته های مشابه در داخل کشور :

رشته مشابه در ایران وجود ندارد.

۱۴- رشته های مشابه در خارج از کشور :

رشته های مشابه در آمریکا، کانادا و بعضی از کشورهای اروپایی، آسیائی، آفریقایی و استرالیا وجود دارد.

۱۵- شرایط موردنیاز برای راه اندازی رشته :

با توجه به شرایط و ضوابط دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی می باشد.

۱۶- موارد دیگر: ندارد.

فصل دوم
مشخصات دوره بر نامه آموزشی
کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری توانبخشی

مشخصات دوره:

۱- نام دوره : کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی (Rehabilitation Nursing M.Sc.)

۲- طول دوره و ساختار آن : بر اساس آیین نامه آموزشی مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشد.

۳- تعداد واحد های درسی : تعداد واحد های درسی این دوره ۳۲ واحد به شرح ذیل است :

تعداد واحد	مجموعه دروس
۷	دروس پایه و اصلی
۲۱	دروس اختصاصی
۴	پایان نامه
۳۲	جمع

علاوه بر واحدهای درسی دوره دانشجوی موظف به گذراندن ۴ واحد دروس کمبود یا جبرانی جدول الف می باشد.

جدول الف : دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی

جمع	ساعات		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
۲۶	۱۷	۹	۱	رایانه و سیستمهای اطلاع رسانی پزشکی	۰۱
۶۸	۳۴	۳۴	۳	آمار و روش تحقیق پیشرفته	۰۲
			۴	جمع	

گذراندن دروس کمبود یا جبرانی جدول فوق برای کلیه دانشجویان این دوره الزامی است.

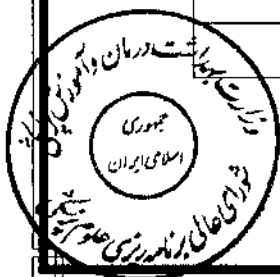
جدول ب: دروس پایه و اصلی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			جمع	پیشنیاز یا همزمان
			نظری	عملی	کارآموزی		
۰۳	مبانی اخلاق و روابط انسانی	۲	۲۶	۱۷	-	۴۳	
۰۴	نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها	۲	۲۶	-	۲۶	۵۲	
۰۵	مدیریت خدمات پرستاری	۱/۵	۱۷	-	۲۶	۴۳	
۰۶	روش تدریس و برنامه ریزی	۱/۵	۱۷	۱۷	-	۳۴	
	جمع	۷					

× کارآموزی در مراکز توانبخشی

جدول ج- دروس اختصاصی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته پرستاری توانبخشی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			جمع	پیشنیاز یا همزمان
			نظری	عملی	کارآموزی		
۰۷	- پاتوفیزیولوژی مغز و اعصاب	۲	۲۶	۱۷	-	۴۳	
۰۸	داروشناسی برای توانبخشی	۱/۵	۲۶	-	-	۲۶	
۰۹	- اصول و مبانی پرستاری توانبخشی	۳	۳۴	-	۵۱	۸۵	۰۴
۱۰	- پرستاری توانبخشی (۱)، اختلالات عملکردی عصبی-عضلانی	۲/۵	۲۶	-	۱۰۲	۱۲۸	۰۴، ۰۳ ۰۹، ۰۸، ۰۷
۱۱	پرستاری توانبخشی (۲)، اختلالات عملکردی قلبی، ریوی، ادراری	۴	۲۶	-	۷۷	۱۰۳	۰۹، ۰۸، ۰۴، ۰۳
۱۲	پرستاری توانبخشی (۳)، اختلالات عملکردی متابولیکی و تغذیه	۳	۲۶	-	۷۷	۱۰۳	۰۹، ۰۸، ۰۴، ۰۳
۱۳	- پرستاری توانبخشی (۴)، اختلالات عملکردی ذهنی، روانی و اجتماعی	۲/۵	۱۷	-	۷۷	۹۴	۰۳ ۰۷، ۰۸، ۰۹، ۰۴
۱۴	پرستاری توانبخشی گروههای خاص: سالمندان، کودکان و ...	۲/۵	۱۷	-	۷۷	۹۴	۰۹، ۰۸، ۰۳، ۰۴
۱۵	پایان نامه	۴	-	-	-	-	
	جمع	۲۵					

فصل سوم
مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری توانبخشی

نام درس: رایانه و سیستمهای اطلاع رسانی پزشکی

کد درس: ۰۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در زمینه استفاده از رایانه و نرم افزارهای کاربردی آن و اصول انفورماتیک، به نحوی که دانشجویان بتوانند در انجام طرح های پژوهشی آنها را بکار بندند.

شرح درس:

در این درس ضمن مرور اصول و مبانی کامپیوتر، نرم افزارهای کاربردی مورد نیاز برای استفاده از بانک های اطلاعاتی On line و Off line آموزش داده می شود. همچنین کاربرد کامپیوتر در تجزیه و تحلیل داده ها و ثبت اطلاعات پایه پزشکی مرور می گردد.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری، ۱۷ ساعت عملی):

قسمت اول: کامپیوتر

- مروری بر اصول و مبانی کامپیوتر

- مروری بر سیستم عامل ویندوز

الف- آشنایی با اینترنت:

- تاریخچه اینترنت و تعریف آن

- آشنایی با کاربرد خدمات اینترنتی:

• پست الکترونیک

• گروههای خبری (News group)

• شبکه جهانی «وب»

• انواع موتورهای جستجو (Search engines)

• انواع "Browser"

• نحوه جستجوی اطلاعات در اینترنت

• بانکهای اطلاعاتی در اینترنت

• انواع چت در اینترنت و آشنایی با Telecare و Telemedicine

ب- آشنایی با نرم افزارهای Office :

(۱) نرم افزار Excel :

- آشنایی با Data Sheet در محیط Excel.

- انواع نمودارهای در محیط Excel.

- ذخیره کردن و خواندن فایل

- شناخت فرمت فایلها. Excel.

- Excel. import, Excelport کردن فایلها در
- آشنایی با توابع اصلی (میانگین mem,sum,) در Excel.
۲) آشنایی با Power Point :

- مقدمه ای بر اصول کار با Power Point
- انواع Layout ها در Power point
- نحوه ویرایش متن، کادر، حاشیه (Color, Size, font)
- استفاده از Design Template مختلف در محیط Power point
- آشنایی با انیمیشن در محیط Power Point
- Insert کردن فایلها با فرمتهای مختلف در محیط Power Point
- Package کردن فایلها و انتقال آنها
۳) نرم افزار Access :

- نحوه ایجاد جداول و بانک اطلاعاتی
- آشنایی با مفهوم فیلد و رکورد
- مدیریت بانکهای اطلاعاتی
- نحوه ایجاد منو در AC
- گزارش گیری
- پرس و جوها در AC
ج) آشنایی با H.I.S

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزیابی نظری:

- شرکت فعال دانشجو در کلاس
- تهیه یک Data Sheet
- ارائه کنفرانس در مورد یک نرم افزار در مورد موضوع انتخابی

ارزیابی عملی:

- ارائه کنفرانس با استفاده از نرم افزار Power point و جستجوی اینترنت

منابع اصلی درس:

- 1- Nicoll LH. Computers in Nursing; Nurses Guide to the Internet. Lippincott Williams & Wilkins, Last edition.
- 2- Cullen R. Health Information on the Internet: A Study of providers, Quality and Users. Praeger Paperback, Last edition.

نام درس: آمار و روش تحقیق پیشرفته

کد درس: ۰۲

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

تسلط فراگیران به دانش و مهارت در کاربرد روش علمی- پژوهشی، بگونه ای که قادر به طراحی یک طرح پژوهش و نقد و بررسی پژوهشهای گذشته باشند.

شرح درس:

در این درس اصول و مبانی روش تحقیق، چگونگی طراحی یک طرح پژوهشی و قواعد نقد و بررسی پژوهشهای دیگر مرور شده و دانشجو با نحوه برخورد علمی با مسایل پیرامون خود، می‌تواند نگرش حل مساله کسب نموده و در کشف راههای علمی قادر و توانا گردد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری، ۳۴ ساعت عملی):

قسمت اول- آمار:

- مروری بر مقیاسهای اندازه گیری (اسمی- رتبه ای-فاصله ای-نسبتی)
- مروری بر شاخصهای تمایل مرکزی آمار توصیفی (میانگین ، مد، میانه)
- مروری بر شاخصهای پراکندگی آمار توصیفی(انحراف معیار، خطای معیار، واریانس)
- مروری بر آزمون فرض
- آشنایی با خطای نوع اول و دوم و نحوه محاسبه P-Value
- آشنایی با آزمونها
- نحوه تعیین حجم نمونه به کمک نرم افزار
- آشنایی با نرم افزار SPSS :
- تعریف و کار با پرونده ها
- وارد کردن و ویرایش داده ها
- صادر کردن و وارد کردن فایلها در SPSS
- جستجوی مقادیر، متغیرها و سطرها
- ایجاد متغیر در SPSS
- کار با نمودارها و گزارشهای SPSS
- انجام آزمونهای مورد نیاز، تجزیه و تحلیل آماری از جمله T-test, χ^2 , Reg. Corel. ,

قسمت دوم-روش تحقیق:

- مروری بر اصول روش تحقیق
- آشنایی با پژوهش (تاریخچه ، تعاریف انواع مطالعات کمی، انتخاب موضوع)

- چهارچوب نظری- پنداشتی و مروری بر مطالعات و روش استفاده از منابع
- اهداف، سئوالات، فرضیه ها، پیش فرضها، محدودیت های پژوهش،
- روشها و مواد شامل (جامعه، نمونه و روشهای نمونه گیری، محیط پژوهش، متغیرها و مقیاس
- سنجش آنها، روشهای گردآوری داده ها، اعتبار و اعتماد ابزار، نمایش یافته ها، منابع داده ها،
- روشهای آماری تجزیه و تحلیل اطلاعات، اصول اخلاقی در پژوهش)
- نتیجه گیری و پیشنهادات برای کاربرد یافته ها و پژوهشهای آتی
- مروری بر انواع مطالعات کیفی
- نحوه تنظیم یک طرح پژوهشی
- اصول و نقد و بررسی پژوهشها
- روشهای کاربردی نتایج تحقیقات در بهبود خدمات پرستاری (Research Utilization)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

نظری:

- حضور موثر در کلاس
- امتحانات میان ترم و پایان ترم
- مشارکت فراگیران در اداره کلاس (ارائه سمینار)
- نقد و بررسی ۲ پژوهش

عملی:

- ارائه یک طرح پژوهشی و اجراء آن

منابع اصلی درس:

1- Wood, GT, habu. Gudit, Nursing research Method, Critical Appraisal Utilization, mosby. Last edition

2- Denizo F Polit, Bemadethe; Nursing Research. Last edition

۳- کتب و مجلات دیگر در زمینه تحقیق در پرستاری

۴- روش های آماری و شاخص های بهداشتی، تالیف دکتر کاظم محمد؛ دکتر حسین ملک افضلی، آخرین

چاپ

۵- اصول آمار زیستی، آخرین چاپ

۶- و سایر منابع مورد تایید استاد مربوطه

نام درس: مبانی اخلاق و روابط انسانی

کد درس: ۰۳

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

شرح درس: این درس مبانی نظری و مهارت‌های لازم برای اقدامات اخلاقی در مراقبت‌های پرستاری و برقراری ارتباط حرفه‌ای را بر اساس ارزشهای انسانی فراهم می‌کند. در این درس فراگیران با نحوه حمایت از حقوق مددجویان و خانواده آنها آشنا شده و راههای توسعه اعمال اخلاقی در پرستاری را فرا می‌گیرند. در این درس علاوه بر بررسی ماهیت موضوعات اخلاق پرستاری، نظریه‌های اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته و جنبه‌های اخلاقی اعمال و ارتباطات حرفه‌ای پرستاری تجزیه و تحلیل می‌شود. در این درس فراگیران به موضوعات اخلاقی در زمینه کار پرستاری حساس شده و تصمیم‌گیری اخلاقی را تجربه و تمرین می‌کنند تا از این راه صلاحیتهای اخلاق حرفه‌ای در آنها تقویت شود.

اهداف:

فراگیران در پایان این درس قادر خواهند بود:

- ۱- جنبه‌های تاریخی و مبانی نظری اخلاق پرستاری را بیان کنند
- ۲- اصول اخلاق زیستی و کاربردهای آن در پرستاری را شرح دهد
- ۳- دیدگاههای اخلاقی در کار پرستاری را مورد تجزیه و تحلیل قرار دهند
- ۴- راههای تصمیم‌گیری اخلاقی با در نظر گرفتن روابط انسانی در رشته‌های مختلف علوم پزشکی، منطبق با اخلاق پرستاری را توضیح دهد
- ۵- در مباحث مربوط به تصمیم‌گیریهای اخلاقی در مراقبت از مددجویان مشارکت کند
- ۶- راهکارهای توسعه عملکرد اخلاقی در پرستاری را شرح دهد
- ۷- نسبت به موضوعات اخلاقی حساسیت نشان دهند
- ۸- نسبت به حمایت از حقوق مددجویان متعهد باشد
- ۹- رشد اخلاق حرفه‌ای خود و محیط کاری خود را مورد نقد قرار دهد
- ۱۰- ارزشهای اخلاقی و کرامت انسانی در محیط‌های کاری خود را مورد نقد قرار دهد

رئوس مطالب:

الف: نظری ۱/۵ واحد (۲۶ ساعت)

- ۱- تعریف اخلاق پرستاری و اهمیت آن
- ۲- تاریخ اخلاق پرستاری و روابط انسانی
- ۳- کرامت انسانی و ارزشهای اخلاقی
- ۴- فلسفه اخلاق
- ۵- اصول اخلاق زیستی (اتونومی، سود رسانی، عدم ضرر و زیان، عدالت)
- ۶- حساسیت اخلاقی
- ۷- مدل‌های ارتباطی پزشک-پرستار-بیمار
- ۸- اصول تصمیم‌گیری اخلاقی

- ۹- مفاهیم اخلاقی در قوانین پرستاری
- ۱۰- شناخت حقوق اساسی بشر و احترام به حقوق مددجویان
- ۱۱- مسئولیت‌های حرفه‌ای پرستاران
- ۱۲- موضوعات اخلاقی در مراقبت از گروه‌های آسیب پذیر
- ۱۳- کدهای اخلاقی و راهنماهای حرفه‌ای
- ۱۴- اخلاق حرفه‌ای در نظام سلامت
- ۱۵- معضلات اخلاقی و قانونی در پرستاری (سوء رفتار حرفه‌ای، غفلت، ...)
- ۱۶- بکارگیری اصول اخلاقی و رعایت ارزشهای انسانی و حرفه‌ای در جریان ارائه مراقبت‌های تخصصی به مددجویان خاص و خانواده‌های آنها
- ب: عملی ۰/۵ واحد (۱۷ ساعت)
- ارائه کنفرانس در حوزه‌های حرفه‌ای پرستاری (خدماتی، آموزشی، پژوهشی، بالینی)

روش ارزشیابی دانشجویان:

- ۱- امتحانات کتبی دوره‌ای و پایانی
- ۲- استفاده از پرسشنامه‌های حساسیت اخلاقی و صلاحیت اخلاقی که بر اساس سناریوهای مربوطه تنظیم شده‌اند.

منابع اصلی درس:

- 1-Butts Janie B, Rich Karen L. Nursing Ethics Across the curriculum and into practice last edition, Boston: Jones and Bartlett Publishers, last edition
- 2-Davis Anne J, Tschudin Verena, Rave Louise D. Essentials of teaching and learning in nursing ethics, Perspective and methods. Edinburgh: Churchill Livingstone; last edition
- 3-Thompson Ian E, Melia Kath M, Boyd Kenneth M, Horsburgh Dorothy. Nursing ethics last edition Edinburgh: Churchill Livingstone: last edition

هدف کلی درس:

در پایان درس دانشجویان بتوانند انواع نظریه ها و الگوهای مهم در رشته پرستاری را توضیح داده و ضمن آشنایی با ضرورت بکارگیری آنها در عرصه های مختلف رشته پرستاری اصول، شرایط و نحوه بکارگیری مدل را شرح دهند.

شرح درس:

رشد حرفه پرستاری زاینده رویکرد علمی و تولید دانش و تئوریهها بر مبنای دانش تجربی است. نظریه ها و الگوها در واقع همان دانش اختصاصی و ویژه پرستاری هستند که نحوه بکارگیری دانش و مهارتهای مراقبتی و درمانی را هدایت و تسهیل می کند.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری، ۲۶ ساعت کارآموزی):

الف: نظری

- مفهوم نظریه و الگوی پرستاری
- مشخصات اصلی یک نظریه و ارتباط الگو و نظریه
- مروری بر تاریخچه نظریه و مدلها در پرستاری مبتنی بر نظریه های پرستاری
- کاربرد فرآیند پرستاری در ارائه خدمات پرستاری
- نظریه پردازان و ارائه دهندگان مدلها پرستاری شامل: (فلورانس نایتینگل - روی - اورم - جانسون - واتسون - فریدمن - کینگز - راجرز - پیلو - عبد...)
- اصول، شرایط و نحوه بکارگیری نظریه ها و مدلها پرستاری

ب: کارآموزی

طراحی برنامه مراقبت بالینی مددجویان در چارچوب الگوهای تدریس شده

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال و شرکت در بحث های گروهی
- ارائه خلاصه مقالات و کنفرانس
- انتخاب یک مدل و بررسی شرایط و نحوه بکارگیری آن در یکی از عرصه های حرفه ای و گزارش آن به صورت شفاهی و کتبی (پروژه عملی)
- آزمون کتبی دوره ای و پایانی

منابع اصلی درس :

1- Alligood, M.R. and Tomy, A.M.(last edition), Nursing Theory Utilization & Application, Mosby, Elsevier

2- Johnson, B.M. and Webber, P.B. (last edition), An Introduction to Theory and Reasoning in Nursing, Lippincott Williams & Wilkins

۳- کتب و مجلات معتبر در ارتباط با نظریه ها و الگوهای پرستاری مطابق با دانش روز منتشره از دانشگاهها و مراکز علمی معتبر دنیا

کد درس: ۰۵

نام درس: مدیریت خدمات پرستاری

پیش نیاز یا همزمان: نظریه های پرستاری

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

تسلط بر دانش و کسب مهارت رهبری و مدیریت پرستاری به منظور اداره موثر و همه جانبه سازمانها در عرصه های مختلف خدمات بهداشتی، درمانی و توانبخشی

شرح درس:

در این درس ضمن مرور تاریخچه، تئوریهها، اصول و وظایف مدیریت و با تاکید بر مفاهیم: فرآیند ارتقاء کیفیت، استانداردهای پرستاری، مدیریت استراتژیک و ... پرستاران را در جهت اداره همه جانبه سازمانهای پرستاری به منظور ارتقاء توانمندی های مدیریت آماده می نماید.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۲۶ ساعت کارآموزی):

الف: نظری

- مبانی مدیریت خدمات پرستاری
- مروری بر اصول مدیریت (طرح و برنامه ریزی، سازماندهی، هدایت و رهبری، نظارت و کنترل و ...)
- روانشناسی در مدیریت و سازمان (تغییر، ارتباط، انگیزش، تفکر خلاق و ...)
- بودجه نویسی و اقتصاد در مدیریت پرستاری
- کاربرد علم آمار و انفورماتیک در مدیریت پرستاری
- آشنایی با سازمان های ملی و بین المللی پرستاری
- قانون و اخلاق در مدیریت پرستاری
- تامین نیروی انسانی (تقسیم کار، شرح وظایف و ...)
- جذب و نگهداری، ارتقاء، بهسازی و توسعه نیروی انسانی
- آموزش ضمن خدمت و بازآموزی ها
- استانداردها و حسابرسی در پرستاری
- تصمیم گیری و مشکل گشایی
- قدرت و تفویض اختیار
- ارزشیابی عملکرد کارکنان
- مدیریت استراتژیک، مشارکتی، مدیریت زمان، مدیریت کیفیت جامع (T.Q.M)
- مدیریت در بحران و بلایای طبیعی
- مدیریت و طراحی سیستم اطلاعاتی (M.I.S)

ب: کارآموزی

- نظارت بر حسن اجرای برنامه های مراقبت از بیمار
- نظارت بر حسن اجرای برنامه های آموزش به بیمار و خانواده آنان (برنامه ریزی ترخیص بیمار و پیگیری آن در منزل)
- بررسی نیازهای آموزشی کارکنان و برنامه ریزی آموزش مداوم مبتنی بر نیازهای مذکور
- آشنایی با سطوح مدیریتی مراکز خدمات بهداشتی درمانی با همکاری و مشارکت مدیران مسئول در برنامه ریزیهای مدیریتی و نحوه ارزشیابی و مدیریت

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزیابی نظری:

- شرکت در کلاس و ارائه پروژه درسی
- امتحانات دوره ای و پایانی برای مباحث نظری و کارورزی
- سمینار مسایل مدیریت پرستاری

ارزیابی کارورزی:

- ارائه پروژه کارورزی مدیریت

منابع اصلی درس:

- 1- Gillies D. Ann. Nursing Management, A system Approach, WB Saunders's Co; Last Edition
- 2- Tomey, Ann Marriner; "Nursing Management and Leadership". Mosby Co.
- 3- Kelly, Patricia. "Nursing Leadership & Management". Thomson Delmar Learning. USA Last Edition.
- 4- Swansburg C. Russell ; Swansburg J. Richard. "Introductory Management and Leadership for Nurses Jones and Bartlett Publishers. Last Edition.

۵- کتب و مجلات معتبر دیگر در زمینه مدیریت پرستاری

نام درس: روش تدریس و برنامه ریزی

کد درس: ۰۶

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱/۵ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

تسلط بر دانش و کسب مهارت‌های تدریس و برنامه ریزی آموزشی به منظور طراحی برنامه آموزشی، تدریس ارزشیابی نحوه اجرای آموزش جهت اعتلای آگاهی های مددجو ، خانواده ، دانشجویان و کارکنان در سطوح مختلف.

شرح درس:

در این درس روش‌های آموزش و اصول یادگیری، عوامل موثر بر هر کدام مطرح و مورد بحث قرار می گیرد. هر دانشجو دو برنامه آموزشی را برای یک گروه دانشجو یا فراگیر (یکی در داخل و یکی در خارج از کلاس) طبق الگوی تعیین شده تهیه و علاوه بر ارائه کتبی بصورت عملی اجرا و ارزشیابی می کند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی):

الف: نظری

- یادگیری (تعاریف، تئوریا، اصول کلی) اصول ، فرآیند و عوامل موثر در یادگیری و یاد دهی (آموزش)
- معرفی الگوهای تدریس
- برنامه ریزی آموزشی، اهداف، راهبردها و مواد آموزشی
- انواع یادگیری، مهارت‌های ذهنی و راهبردها
- انتخاب و بهره برداری از رسانه ها
- روش‌های نوین تدریس در علوم پزشکی
- طراحی و برنامه ریزی یک آموزش (آموزش انفرادی و گروهی)
- ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، اصول، انواع آن، آزمونها و کاربرد آنها)
- ارزشیابی عملکرد

ب: عملی

- طراحی و برنامه ریزی آموزش به مددجو و خانواده
- طراحی و برنامه ریزی آموز به کارکنان
- طراحی و برنامه ریزی آموزش به دانشجویان

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

نظری:

- حضور فعال در کلاس
- امتحانات مرحله ای و پایانی

عملی:

- تدوین و ارائه کتبی دو برنامه آموزشی
- اجرای ۲ برنامه آموزشی

منابع اصلی درس:

- ۱- زفسکی، ای جی، طراحی نظام های آموزشی: تصمیم گیری در برنامه درسی و طراحی برنامه درسی، آخرین چاپ
- ۲- لشین، س بی و پولاک ، جی، و رایگلورث، سی ام، راهبردها و فنون طراحی آموزشی، آخرین چاپ
- 3- Keating, s.b. Curriculum development and evaluation in nursing, (Last Edition), Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- 4- Uys, L.R. & Gwele, N.S. Curriculum development in nursing: Process & innovation, (Last Edition), London: Routledge.
- 5- Bastable, S.B. (Last Edition), Nurse as educator: Principles of teaching and learning practice, Boston: Jones & Bartlett Publishers
- 6- Billings, D.M. and Halstead, J.A. (Last Edition) Teaching in Nursing: A guide for faculty, Saunders, Elsevier
- 7- Pollard, A. and Collins, J. Maddock, M. and Sinco, N. (Last Edition), Reflective Teaching, London: Continuum
- ۸- کلیه کتب و مقالات جدید مربوط به روش تدریس و برنامه ریزی آموزشی

نام درس : پاتوفیزیولوژی مغز و اعصاب

کد درس : ۰۷

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجویان با اختلالات عملکردی مربوط به سیستم عصبی مرکزی در چرخه زندگی و کسب دانش و مهارت در مراقبت و توانبخشی مددجویان

شرح درس :

در این درس فرایند بیماریهای مؤثر بر سیستم عصبی مرکزی با تأکید بر اختلالات عملکردی مورد بررسی قرار میگیرد. بدین منظور کسب دانش و مهارتهای ضروری در زمینه بررسی و شناخت سیستم عصبی مرکزی، پاتوفیزیولوژی بیماریهای مؤثر بر فعالیت سیستم عصبی مرکزی در چرخه زندگی مددجویان و خانواده آنان مد نظر می باشد.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری - ۱۷ ساعت عملی):

الف: نظری

مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم عصبی مرکزی

مروری بر بیماریهای شایع مؤثر بر عملکرد سیستم عصبی مرکزی (ناهنجاریهای مادرزادی، آسیب های نخاعی و مغزی، سکته مغزی، بیماریهای دژنراتیو و...) با تأکید بر پاتوفیزیولوژی بیماریها
بررسی و شناخت وضعیت سلامت مددجو با تأکید بر وضعیت عملکرد سیستم عصبی مرکزی و سطوح توانبخشی

پاتوفیزیولوژی، نشانه شناسی و علایم در اختلالات عملکرد دستگاه حرکتی

اختلالات حاصل از سیستم عصبی مرکزی شامل اختلال در فعالیت های عملکردی (عدم تحرک، اختلال در عملکرد مثانه و روده، اختلال در بلع، اختلال در برقراری ارتباط و...) پاتوفیزیولوژی اختلالات حسی پیکری (در د به عنوان یک اختلال حسی)

پاتوفیزیولوژی اختلالات اعصاب خود مختار (اختلال هیپوتالاموس، محیطی، نخاعی و ساقه مغز)

ب: عملی

ارزیابی عملکرد مددجو در ارتباط با وضعیت سیستم های عصبی، حسی و حرکتی.....

شیوه ارزشیابی دانشجویان :

نظری:

- آزمون های دوره ای، سنجش کار آیی بر اساس ارائه تکالیف، آزمون پایان ترم

عملی:

- گزارش های مربوط به ارزیابی عملکرد مددجو

- طراحی و اجرای مداخلات پرستاری توانبخشی با استفاده از الگوهای آموخته شده
- ارزشیابی میزان کارآیی اقدامات پرستاری توانبخشی انجام شده بر اساس مدل‌های پرستاری توانبخشی

منابع اصلی درس :

- 1) AlExcelander, Therese; et al. Rehabilitation Nursing Procedures. ; New York: Mc Graw Hill Co. Last edition
- 2) Chin, Patricia. A and Finocchiaro, Darlene. Rehabilitation Nursing Practice. New York: Mc Graw Hill Co, . Last edition
- 3) Daivis, Sally and O'Connor, Stephen. Rehabilitation Nursing. Edinburgh, Royal College of Nursing, . Last edition
- 4) Drestine, Jill. B and Hargrove, Shirlec Drayton. Comprehensive Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders . Last edition
- 5) Edvard, et al. Pediatric Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders, . Last edition
- 6) Hoeman, Shirley P. Rehabilitation Nursing. ST Luis: Mosby, . Last edition
- 7) Smith, Mike. Rehabilitation in Adult Nursing. Edinburgh: Churchill Livingstion, . Last edition

۸- کتب مربوط به پاتوفیزیولوژی مغز و اعصاب

نام درس : داروشناسی برای توانبخشی

کد درس : ۰۸

پیش نیاز : ندارد

تعداد واحد : ۱/۵ واحد

نوع واحد : نظری

هدف کلی درس :

آشنایی دانشجو با اصول مدیریت داروهای تخصصی مددجویان نیازمند به خدمات پرستاری توانبخشی مشتمل بر اصول فارماکوکینتیک ، فارماکودینامیک و عملکرد داروها در اختلالات منجر به ناتوانی ها

شرح درس :

در این درس ضمن ارایه فرایند عملکرد داروهای تخصصی در توانبخشی بیماران مبتلا به اختلالات منجر به ناتوانی نحوه بررسی و شناخت مشکلات برخاسته از مصرف داروها ، عوارض جانبی و تداخلات دارویی در مددجویان نیازمند به خدمات پرستاری توانبخشی مد نظر می باشد . همچنین اصول مدیریت دارویی بر مبنای آموزش مددجو و خانواده در مصرف داروها مورد تاکید است .

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری)

- اصول فارماکوکینتیک و فارماکودینامیک داروهای تخصصی در توانبخشی
- مرور تغییرات داروشناسی در طیف زندگی
- عملکرد داروهای تخصصی توانبخشی (دسته دارویی ، دوز مصرفی ، عوارض دارویی ، احتیاطات ، آموزش فرد و خانواده ،.....)
- سیستم مغز و اعصاب مرکزی (عصبی ، عصبی-عضلانی)
- سیستم تنفسی
- سیستم دفع ادرار و مدفوع
- کنترل درد
- سیستم قلب و عروق و ضد انعقاد
- سیستم غده درون ریز ، دیابت
- معرفی داروهای تخصصی توانبخشی :
- عصبی و عصبی عضلانی : آمفتامین ها و شبه آمفتامین ،
- داروهای تحریک کننده تنفس
- ضد دردهای مخدر و غیر مخدر
- داروهای ضد تشنج (باربیتوراتها ، هیدانتوئینها ، بنزودیازپین ها ، والپروئات و.....)
- داروهای پارکینسونیسم و آلزایمر
- داروهای میاستنی گراو ، اسکروز متعدد

داروهای شل کننده و اسپاسم عضلانی

○ داروهای ضد روانپریشی و ضد اضطراب

- فرایند پرستاری در مصرف داروهای تخصصی توانبخشی (بررسی مددجو و خانواده ، مشکلات مددجو و خانواده در خصوص مصرف دارو ها ، آرایه طرح مراقبت پرستاری توانبخشی و ارزشیابی آن)

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- آزمون های دوره ای ، سنجش کار آیی بر اساس ارائه تکالیف ، آزمون پایان ترم

منابع اصلی درس:

- ۱- محمدی فرحناز. مبانی نظری پرستاری توانبخشی. دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی آخرین چاپ

2- Hoeman, Shirley P. Rehabilitation Nursing. ST Luis: Mosby, last edition.

3- Smith, Mike. Rehabilitation in Adult Nursing. Edinburgh: Churchill Livingston, last edition.

۴- مقالات علمی مرتبط با داروهای تخصصی در توانبخشی مددجو

۵- کتب داروشناسی معتبر در علوم پزشکی

کد درس: ۰۹

نام درس: اصول و مبانی پرستاری توانبخشی

پیش نیاز یا همزمان: نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب دانش در مورد فلسفه، تعاریف، نگرش، مفاهیم، نظریه ها، مدلها و اخذ مهارت در استفاده از تکنیک ها و روشهای پرستاری توانبخشی

شرح درس:

درس اصول و مبانی پرستاری توانبخشی بمنظور گسترش دانش فراگیران در زمینه فلسفه، تعاریف، مفاهیم و نظریه ها، مدلها و روشهای ارائه مراقبت های تخصصی پرستاری توانبخشی بر اساس فرآیند پرستاری ارائه می گردد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری - ۵۱ ساعت کارآموزی):

الف: نظری

- ۴- فلسفه و دیدگاه پرستاری توانبخشی
- ۵- تعاریف توانبخشی و پرستاری توانبخشی
- ۶- مفهوم توانبخشی
- ۷- فرآیند توانبخشی
- ۸- گروه توانبخشی (Rehab. Team)
- ۹- نقش پرستار توانبخشی
- ۱۰- نظریه ها و مدل های پرستاری توانبخشی
- ۱۱- توانبخشی مبتنی بر جامعه
- ۱۲- مسایل اخلاقی و قانونی در پرستاری توانبخشی
- ۱۳- فرآیند پرستاری در توانبخشی
- ۱۴- ارزیابی و شناخت عملکرد مددجویان با رویکرد کار تیمی
- ۱۵- مسایل فرهنگی در توانبخشی

ب: کارآموزی

- بررسی و شناخت مددجوی دچار معلولیت و ناتوانی، ارزیابی تشخیصهای پرستاری و طرح و برنامه ریزی مراقبتی مبتنی بر الگوهای پرستاری توان بخشی (در یکی از مراکز درمانی و توان بخشی)
- انجام مداخلات پرستاری بر اساس اهداف تعیین شده و ارزشیابی آنها
- آموزش خانواده و مددجو

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی نظری:

۱۶- آزمون های دوره ای، سنجش کارآیی بر اساس ارائه تکالیف، آزمون پایان ترم

۱۷- گزارش های مربوط به ارزیابی عملکرد مددجو

ارزشیابی کار آموزی:

۱۸- گزارش بررسی و شناخت مددجویان و ارائه تشخیص های پرستاری توانبخشی

۱۹- تعیین اهداف کوتاه و بلند مدت در طرح مراقبت پرستاری توانبخشی از مددجو

۲۰- طراحی مداخلات لازم پرستاری با توجه به اهداف توانبخشی

۲۱- انجام مداخلات پرستاری توانبخشی

۲۲- ارزشیابی میزان کارآیی اقدامات پرستاری توانبخشی انجام شده بر اساس مدل های

پرستاری توانبخشی

منابع اصلی درس:

۱- محمدی فرحناز. مبانی نظری پرستاری توانبخشی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، آخرین چاپ

2- Hoeman, Shirley P. Rehabilitation Nursing. ST Luis: Mosby, . last edition

3- Smith, Mike. Rehabilitation in Adult Nursing. Edinburgh: Churchill Livingston, . last edition

4- W.H.O. Toward a common language for functioning , disability and Health (ICF). Geneva : (last edition) . available: URL: <http://www/who.int>.

5- W.H.O . Disability and rehabilitation. Available: URL: <http://www.who.int/ncd/disability/Accessed> , last edition.

۶- میرخانی، سید مجید. مبانی توانبخشی. جداول. تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، آخرین

چاپ

۷- مقالات علمی مرتبط با تخصص پرستاری توانبخشی

نام درس: پرستاری توانبخشی (۱) پرستاری توانبخشی در اختلالات عملکردی عصبی - عضلانی

کد درس: ۱۰

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی پرستاری توانبخشی - نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها

- مبانی اخلاق و روابط انسانی، پاتوفیزیولوژی مغز و اعصاب - داروشناسی برای توانبخشی

تعداد واحد: ۳/۵

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۲ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در مراقبت های پرستاری توانبخشی از مددجویان دچار اختلالات، ناتوانی و معلولیت های جسمی و حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی و تطابق خانواده با شرایط مددجویان و ارتقاء آگاهی آنها در بهبود کیفیت زندگی

شرح درس:

این درس منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری توانبخشی به مددجویان با اختلالات و ناتوانیهای حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی و تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت مددجو به جامعه و ارتقاء کیفیت زندگی خواهد شد.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری - ۱۰۲ ساعت کارآموزی):

الف: نظری

- ارزیابی و شناخت عملکرد خانواده و مددجوی دچار اختلال جسمی و حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی
- ارزیابی فعالیتهای روزمره زندگی در اختلالات عصبی و عضلانی
- معرفی ابزارها و مقیاسهای متداول در سنجش عملکرد جسمی در مددجویان دچار اختلالات عصبی و عضلانی
- کاربرد الگوهای پرستاری توانبخشی مددجویان دچار اختلال جسمی - حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی و خانواده آنها (با توجه به نیازهای تغذیه ای، دفعی، جنسی، بهداشتی و مددجو محور)
- کاربرد مهارتهای توانبخشی مددجویان مبتلا به اختلالات عصبی و عضلانی دچار اختلال در خود مراقبتی
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای خاص توانبخشی در اختلالات مغز و اعصاب، تومورهای مغز و اعصاب مرکزی
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای خاص توانبخشی در تروما به سر، صدمات نخاع

- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیند های خاص توانبخشی در بیماری های دژنراتیو عصبی (دمانس، آلزایمر، پارکینسون ، و.....)
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیند های خاص توانبخشی در صدمات عروق مغزی (انواع CVA)
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیند های خاص توانبخشی در صدمات اعصاب نخاعی
- اصول توانبخشی مددجویان مبتلا به اختلالات جسمی حرکتی در منزل و جامعه با کاربرد اصول توانبخشی مبتنی بر جامعه
- کاربرد الگوهای توانبخشی تیمی در عرصه اختلالات مزمن جسمی- حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی
- آموزش خانواده مددجو دچار اختلالات عصبی و عضلانی در جهت ارتقاء سازگاری با وضعیت مددجو
- روشها و تکنیک های ویژه در مراقبتهای پرستاری توانبخشی در اختلالات یاد شده فوق

ب: کار آموزی

- ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی
- بررسی ، شناخت و ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی
- تعیین تشخیص های پرستاری توانبخشی
- تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی مددجوی انتخابی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- ارزیابی همکاری تیمی در ارائه خدمات توانبخشی به مددجو
- ارزشیابی میزان کارآیی اقدامات پرستاری در توانبخشی مددجو

شیوه ارزشیابی دانشجوی :

ارزشیابی نظری:

- مشارکت فعالانه در کلاس، موفقیت در آزمونهای دوره ای و پایانی
- انجام تکالیف مرتبط در قالب واحدهای عملی (پروژه) پرستاری توانبخشی در اختلالات جسمی- حرکتی با تاکید بر الگوهای پرستاری توانبخشی

ارزشیابی کارورزی:

- ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی
- بررسی ، شناخت و ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی با تمرکز بر اختلالات عصبی و عضلانی
- تعیین تشخیص های پرستاری توانبخشی

- ۵) تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی مددجوی انتخابی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- ۶) ارزیابی همکاری تیمی در ارائه خدمات توانبخشی به مددجو
- ۷) ارزشیابی میزان کارایی اقدامات پرستاری در توانبخشی مددجو

منابع اصلی درس:

- 1- AlExcelander, Therese; et al. Rehabilitation Nursing Procedures. ; New York: Mc Graw Hill Co. last edition
- 2- Chin, Patricia. A and Finocchiaro, Darlene. Rehabilitation Nursing Practice. New York: Mc Graw Hill Co, . last edition
- 3- Davis, Sally and O'Connor, Stephen. Rehabilitation Nursing. Edinburgh, Royal College of Nursing, . last edition
- 4- Drestine, Jill. B and Hargrove, Shirlee Drayton. Comprehensive Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders . last edition
- 5- Hoeman, Shirley P. Rehabilitation Nursing. ST Luis: Mosby, . last edition
- 6- Smith, Mike. Rehabilitation in Adult Nursing. Edinburgh: Churchill Livingstion, . last edition

نام درس: پرستاری توانبخشی (۲) پرستاری توانبخشی در اختلالات عملکردی قلبی، ریوی و ادراری

کد درس: ۱۱

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی پرستاری توانبخشی - نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها - مبانی اخلاق و روابط انسانی، داروشناسی برای توانبخشی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در مراقبت های پرستاری توانبخشی از مددجویان دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده قلبی، ریوی و ادراری و تطابق خانواده با شرایط مددجویان و ارتقای آگاهی آنها در بهبود کیفیت زندگی

شرح درس:

این درس منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری توانبخشی به مددجویان با اختلالات و ناتوانیهای حرکتی با تمرکز بر اختلالات قلبی، ریوی و ادراری و تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت مددجو به جامعه و ارتقاء کیفیت زندگی خواهد شد.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری - ۷۷ ساعت کارآموزی):

الف: نظری

- ارزیابی و شناخت عملکرد خانواده و مددجوی دچار اختلال جسمی و حرکتی با تمرکز بر اختلالات قلبی، ریوی و ادراری
- ارزیابی فعالیتهای روزمره زندگی در اختلالات قلبی، ریوی و ادراری
- معرفی ابزارها و مقیاسهای متداول در سنجش عملکرد جسمی در مددجویان دچار اختلالات قلبی، ریوی و ادراری کاربرد الگوهای پرستاری توانبخشی مددجویان دچار اختلال جسمی - حرکتی با تمرکز بر اختلالات قلبی، ریوی و ادراری و خانواده آنها (با توجه به نیازهای تغذیه ای، دفعی، جنسی، بهداشتی و مددجو محور)
- کاربرد مهارتهای توانبخشی مددجویان مبتلا به مشکلات قلبی، ریوی و ادراری دچار اختلال در خود مراقبتی
- نقش پرستار توانبخشی در اختلالات قلب: نارسایی قلبی، انفارکتوس قلبی، جراحیهای قلبی (باز و بسته)
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای خاص پرستاری در فرایند جامع توانبخشی قلبی (حاد و مزمن)
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای خاص پرستاری در فرایند جامع توانبخشی قلبی مبتنی بر موسسه و جامعه

- نقش پرستار توانبخشی در بیماری های عروقی منجر به ناتوانی و معلولیت
- نقش پرستار توانبخشی در اختلالات ریوی مانند COPD ، عدم کفایت پاک شدن راههای هوایی ، بیکفایتی الگوهای تنفسی
- تکنیکهای ویژه در توانبخشی ریوی (ورزشهای تنفسی ،تنفس دیافراگمی ،لب غنچه ای ،درناژ های وضعیتی)
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیند جامع توانبخشی ریوی در شرایط حاد و مزمن
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیند جامع توانبخشی ریوی مبتنی بر موسسه و جامعه
- نقش پرستار توانبخشی در اختلالات مزمن کلیوی ،نارسایی کلیوی و پیوند کلیه
- نقش پرستار توانبخشی در فرایند توانبخشی کلیوی
- نقش پرستار توانبخشی در فرایند توانبخشی جنسی
- تربیت متانه نارسا و فلج برای دفع ادرار
- کاربرد الگوهای توانبخشی تیمی در عرصه اختلالات مزمن جسمی- حرکتی با تمرکز بر اختلالات قلبی ،ریوی و ادراری
- آموزش خانواده مددجو دچار اختلالات قلبی ،ریوی و ادراری در جهت ارتقاء سازگاری با وضعیت مددجو
- روشها و تکنیک های ویژه در مراقبتهای پرستاری توانبخشی در اختلالات یاد شده فوق

ب: کارآموزی

- ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده قلبی ،ریوی و ادراری
- بررسی و شناخت از مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده قلبی ،ریوی و ادراری و تعیین فهرست تشخیص های پرستاری توانبخشی
- تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- انجام مداخلات پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری توانبخشی با همکاری اعضاء تیم توانبخشی تخصصی قلبی ،ریوی و ادراری

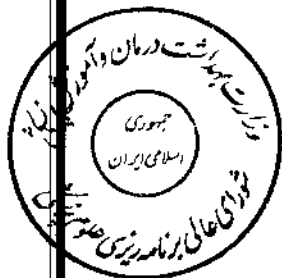
شیوه ارزشیابی دانشجو :

ارزشیابی نظری:

- مشارکت فعالانه در کلاس، موفقیت در آزمونهای دوره ای و پایانی
- انجام تکالیف مرتبط در قالب واحدهای عملی(پروژه) پرستاری توانبخشی دراختلالات مزمن و ناتوان کننده قلبی ، ریوی و ادراری مبتنی بر الگوهای پرستاری توانبخشی

ارزشیابی کارآموزی:

- ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده قلبی ،ریوی و ادراری
- بررسی و شناخت از مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده قلبی ،ریوی و ادراری و تعیین فهرست تشخیص های پرستاری توانبخشی

- ۸) تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- ۹) انجام مداخلات پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری توانبخشی با همکاری اعضاء تیم توانبخشی تخصصی قلبی، ریوی و ادراری
- ۱۰) ارزشیابی میزان کارایی اقدامات پرستاری در توانبخشی انجام شده

منابع اصلی درس:

- 1- AlExcelander, Therese; et al. Rehabilitation Nursing Procedures. ; New York: Mc Graw Hill Co. last edition
- 2- Chin, Patricia. A and Finocchiaro, Darlene. Rehabilitation Nursing Practice. New York: Mc Graw Hill Co, last edition .
- 3- Daivis, Sally and O'Connor, Stephen. Rehabilitation Nursing. Edinburgh, Royal College of Nursing, . last edition
- 4- Drestine, Jill. B and Hargrove, Shirlee Drayton. Comprehensive Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders . last edition
- 5- Edvard, et al. Pediatric Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders, last edition.
- 6- Hoeman, Shirley P. Rehabilitation Nursing. ST Luis: Mosby, . last edition
- 7- Smith, Mike. Rehabilitation in Adult Nursing. Edinburgh: Churchill Livingstion, last edition.

۸- مقالات معتبر و به روز مربوط به تخصص پرستاری توانبخشی

نام درس: پرستاری توانبخشی (۳) پرستاری توانبخشی در اختلالات عملکردی متابولیکی و تغذیه

کد درس: ۱۲

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی پرستاری توانبخشی، نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها - مبانی اخلاق و روابط انسانی - داروشناسی برای توانبخشی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در مورد مراقبت های پرستاری توانبخشی از مددجویان دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای و تطابق خانواده با شرایط مددجویان

شرح درس:

این درس منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری توانبخشی به مددجویان با اختلالات مزمن و ناتوان کننده تغذیه ای و متابولیکی و تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت مددجو به جامعه و ارتقاء کیفیت زندگی خواهد شد.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری - ۷۷ ساعت کارآموزی):

الف: نظری

- کاربرد الگوهای پرستاری توانبخشی مددجویان دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای و خانواده آنها (با توجه به نیازهای تغذیه ای، دفعی، جنسی، بهداشتی و مددجو محور)
- کاربرد مهارتهای توانبخشی در مددجویان مبتلا به مشکلات مزمن و ناتوان کننده تغذیه ای و متابولیکی منجر به اختلال در خود مراقبتی
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای خاص توانبخشی توانبخشی در اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیسم (دیابت، تیروئید و.....)
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای توانبخشی در مددجویان با اختلالات سیستم گوارش (اختلالات بلع)
- تربیت روده های نارسا و فلج برای دفع مدفوع
- مراقبت از پوست در پرستاری توانبخشی
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای توانبخشی در اختلالات تغذیه ای و متابولیک مبتنی بر موسسه
- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای توانبخشی در اختلالات تغذیه ای و متابولیک مبتنی بر منزل و جامعه

- کاربرد الگوهای توانبخشی تیمی در عرصه اختلالات مزمن اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای یاد شده در فوق
- آموزش خانواده مددجو در جهت ارتقاء سازگاری با وضعیت مددجو دچار اختلالات یاد شده فوق
- روشها و تکنیک های ویژه در ارایه مراقبتهای پرستاری توانبخشی برای مددجویان با اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای

ب: کارآموزی

- ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای
- بررسی پرستاری و شناخت مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای و تشخیص های پرستاری توانبخشی
- تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- انجام مداخلات پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری توانبخشی با همکاری اعضاء تیم توانبخشی

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی نظری:

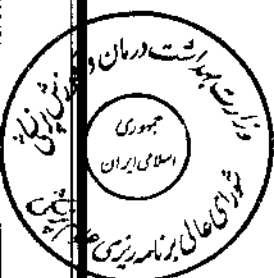
- مشارکت فعالانه در کلاس، موفقیت در آزمونهای دوره ای و پایانی
- انجام تکالیف مرتبط در قالب واحدهای عملی (پروژه) پرستاری توانبخشی در اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای مبتنی بر الگوهای پرستاری توانبخشی

ارزشیابی کارآموزی:

- ۱۱) ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای
- ۱۲) بررسی پرستاری و شناخت مددجوی دچار اختلالات مزمن و ناتوان کننده متابولیکی و تغذیه ای و تشخیص های پرستاری توانبخشی
- ۱۳) تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- ۱۴) انجام مداخلات پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری توانبخشی با همکاری اعضاء تیم توانبخشی
- ۱۵) ارزشیابی میزان کارآیی اقدامات پرستاری در توانبخشی انجام شده

منابع اصلی درس:

- 1- AlExcelander, Therese; et al. Rehabilitation Nursing Procedures. ; New York: Mc Graw Hill Co. last edition
- 2- Chin, Patricia. A and Finocchiaro, Darlene. Rehabilitation Nursing Practice. New York: Mc Graw Hill Co, last edition.
- 3- Davis, Sally and O'Connor, Stephen. Rehabilitation Nursing. Edinburgh, Royal College of Nursing, . last edition

4- Drestine, Jill. B and Hargrove, Shirlee Drayton. Comprehensive Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders last edition.

5- Hoeman, Shirley P. Rehabilitation Nursing. ST Luis: Mosby, . last edition

6- Smith, Mike. Rehabilitation in Adult Nursing. Edinburgh: -
Churchill Livingstion, last edition

۷- مقالات معتبر و به روز مربوط به تخصص پرستاری توانبخشی

نام درس: پرستاری توانبخشی (۴): پرستاری توانبخشی در اختلالات عملکردی ذهنی، روانی و اجتماعی

کد درس: ۱۳

پیش نیاز یا همزمان: اصول و مبانی پرستاری توانبخشی - نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها - مبانی اخلاق و روابط انسانی - داروشناسی برای توانبخشی - پاتوفیزیولوژی مغز و اعصاب
تعداد واحد: ۲/۵

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در مورد مراقبت های پرستاری توانبخشی در مددجویان دچار اختلالات ذهنی، روانی و اجتماعی حاد و مزمن و خانواده های آنها

شرح درس:

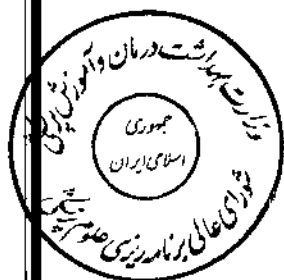
در این درس کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری توانبخشی بر اساس فرآیند پرستاری و مبتنی بر نظریه های پرستاری توانبخشی به مددجویان مبتلا به اختلالات ذهنی، روانی، اجتماعی و خانواده آنها مد نظر می باشد. تا مددجویان بتوانند به استقلال و ارتقاء سطح عملکرد و به یکپارچگی اجتماعی دست یابند. نظر به نقش پرستار توانبخشی بعنوان عضو تیم ضروری است که با مبانی جامعه شناسی آسیب های اجتماعی اعم از اعتیاد، فقر، رفاه اجتماعی، فرار از منزل، بزهکاری و راههای تدبیر آشنا گردد.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری - ۷۷ ساعت کارآموزی):

نظری:

الف) توانبخشی مددجویان با اختلالات ذهنی، روانی حاد و مزمن:

- اصول پرستاری توانبخشی در مددجویان مبتلا به اختلالات نافذ رشد،
- اصول پرستاری توانبخشی در مددجویان مبتلا به اسکیزوفرنیا (حاد، مزمن)، افسردگی، وسواس، و اختلال استرس پس از حادثه (Post Traumatic Stress Disorder)
- ارزیابی و شناخت عملکرد مددجویان دچار اختلالات ذهنی، روانی مستعد به سیر از زمان
- پرستاری توانبخشی بیماران ذهنی، روانی و اجتماعی در خانه و جامعه با کاربرد اصول توانبخشی مبتنی بر جامعه (Community Based Rehabilitation)
- روشهای تخصصی توانبخشی مددجویان ذهنی، روانی و اجتماعی (حرفه ای، آموزشی، اجتماعی)
- کاربرد الگوهای توانبخشی تیمی در عرصه اختلالات مزمن روانی اجتماعی و ذهنی
- توانبخشی با تکیه بر آموزش مهارتهای زندگی
- آشنایی با اعضاء حرفه ای تیم توانبخشی در اختلالات ذهنی، روانی و اجتماعی
- توانبخشی مددجویان سالمند مبتلا به اختلالات اختلالات ذهنی، روانی و اجتماعی

- توانبخشی مددجویان مبتلا به عقب ماندگی های ذهنی
- روشهای جلب مشارکت خانواده در فرآیند توانبخشی اختلالات ذهنی، روانی و اجتماعی

(ب) توانبخشی در آسیب های اجتماعی

- تعیین کننده های اجتماعی سلامت مورد توجه در حوزه توانبخشی
- جامعه شناسی آسیب های اجتماعی و رویکردهای پیشگیرانه مبتنی بر موازین فرهنگی
- شناخت افسار آسیب پذیر (زنان، دختران فراری، نوجوانان و...)
- پدیده بی سرپرستی و فقر و عوامل موثر بر آن
- اعتیاد، پیشگیری از آن و فرآیند پرستاری توانبخشی اجتماعی
- نقش پرستاری در توانبخشی اجتماعی در موارد: فرار از منزل، بی خانمانی، شبانه روزیها، و...
- پرستاری توانبخشی خانواده های مبتلا به بحرانهای اجتماعی
- پرستاری توانبخشی و پدیده بزهکاری
- پرستاری توانبخشی و پدیده خشونت، کودک آزاری، همسر آزاری، سالمند آزاری و ...
- جایگاه پرستاری توانبخشی اجتماعی در جامعه (زندانها، مدارس، مراکز تادیب و...)

کارآموزی:

- ارزیابی عملکرد بیمار و خانواده دچار اختلالات ذهنی، روانی و اجتماعی حاد و مزمن
- ارائه گزارش مبنی بر بررسی و شناخت و تعیین تشخیص های پرستاری توانبخشی بر اساس مدل های پرستاری توانبخشی
- تعیین اهداف کوتاه و بلند مدت، طراحی مراقبت ها بر اساس اهداف کوتاه و بلند مدت بر مبنای تشخیص های پرستاری توانبخشی
- انجام مداخلات با توجه به کاربرد روشها و تکنیکهای پرستاری توانبخشی ذهنی، روانی- اجتماعی بر اساس طرح مراقبتی و مشارکت با سایر اعضاء تیم توانبخشی
- ارزشیابی مراقبت های انجام شده
- جلب مشارکت نهادهای اجتماعی در پذیرش مجدد مددجو به جامعه

شیوه ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی نظری:

- شرکت فعال در کلاس
- انجام آزمون های دوره ای، سنجش کارآیی بر اساس ارائه تکالیف، آزمون پایان ترم

ارزشیابی کارآموزی:

- ارزیابی عملکرد بیمار و خانواده دچار اختلالات ذهنی، روانی و اجتماعی حاد و مزمن
- ارائه گزارش مبنی بر بررسی و شناخت و تعیین تشخیص های پرستاری توانبخشی بر اساس مدل های پرستاری توانبخشی
- تعیین اهداف کوتاه و بلند مدت، طراحی مراقبت ها بر اساس اهداف کوتاه و بلند مدت بر مبنای تشخیص های پرستاری توانبخشی

- انجام مداخلات با توجه به کاربرد روشها و تکنیکهای پرستاری توانبخشی ذهنی، روانی-اجتماعی بر اساس طرح مراقبتی و مشارکت با سایر اعضای تیم توانبخشی
- ارزشیابی مراقبت های انجام شده
- جلب مشارکت نهادهای اجتماعی در پذیرش مجدد مددجو به جامعه

منابع اصلی درس:

- 1- AIExcelander, Therese; et al. Rehabilitation Nursing Procedures. : New York: Mc Graw Hill Co. last edition
 - 2- Chin, Patricia. A and Finocchiaro, Darlene. Rehabilitation Nursing Practice. New York: Mc Graw Hill Co, . last edition
 - 3- Daivis, Sally and O'Connor, Stephen. Rehabilitation Nursing. Edinburgh, Royal College of Nursing, . last edition
 - 4- Drestine, Jill. B and Hargrove, Shirlee Drayton. Comprehensive Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders . last edition
 - 5- Edvard, et al. Pediatric Rehabilitation Nursing. Philadelphia: Saunders. . last edition
 - 6- Hoeman, Shirley P. Rehabilitation Nursing. ST Luis: Mosby, last edition.
 - 7- Smith, Mike. Rehabilitation in Adult Nursing. Edinburgh: Churchill Livingstion, last edition
- ۸- مقالات علمی به روز مرتبط با پرستاری توانبخشی روانی واجتماعی و جامعه شناسی

نام درس: پرستاری توانبخشی در گروه‌های خاص: سالمندان، کودکان و ...
کد درس: ۱۴
پیش‌نیاز یا همزمان: اصول و مبانی پرستاری توانبخشی - نظریه‌ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آنها
- مبانی اخلاق و روابط انسانی - داروشناسی برای توانبخشی

تعداد واحد: ۲/۵

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب دانش و مهارت در مورد مراقبت‌های پرستاری توانبخشی از مددجویان دچار اختلالات خاص (حسی، سرطان‌ها، سوختگی) و در گروه‌های ویژه، سنین سوختگی و سالمند، کودکان و تطابق خانواده با شرایط مددجویان

شرح درس:

این درس منجر به کسب دانش و مهارت در زمینه ارائه خدمات پرستاری توانبخشی به گروه‌های خاص: کودکان، سالمندان و مددجویان دچار سوختگی و سرطان و تطابق خانواده آنها به منظور کسب استقلال، بازگشت مددجو به جامعه و ارتقاء کیفیت زندگی آنها خواهد شد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری - ۷۷ ساعت کارورزی):

الف- مروری بر بیماری‌های مزمن و ناتوان‌کننده کودکان (مادرزادی و اکتسابی)

- اصول و مفاهیم پرستاری در توانبخشی کودکان
- اصول بازآموزی و توان‌آموزی در کودکان مبتلا به اختلالات ناتوان‌کننده (جسمی، حرکتی و ذهنی)

- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای توانبخشی کودکان
- اصول توانبخشی کودکان در منزل و جامعه با تأکید بر اصل خانواده محوری
- تیم توانبخشی کودکان و کار تیمی در توانبخشی کودکان

ب- مروری بر فرآیند سالمندی با تأکید بر تغییرات جسمی روانی و اجتماعی
- سالمندی فعال

- مروری بر بیماری‌های مزمن و ناتوان‌کننده سالمندان
- اصول و مفاهیم پرستاری در توانبخشی سالمندان
- توانبخشی شناختی سالمندان

- نقش پرستار توانبخشی در کاربرد فرآیندهای توانبخشی سالمندان
- اصول توانبخشی سالمندان در منزل و جامعه
- جایگاه مراقبین خانوادگی سالمندان در توانبخشی

- تیم توانبخشی سالمندان و کار تیمی در توانبخشی سالمندان
ج- مروری بر پاتو فیزیولوژی سوختگی

- مروری بر فرایند پرستاری در سوختگی
- عوارض جسمی و حرکتی و روانی در سوختگی ها و پیشگیری از عوارض بر اساس مراقبتهای پرستاری توانبخشی
- نقش خدمات پرستاری توانبخشی در اختلالات حسی مانند ناشنوایی، نابینایی و.....
- کاربرد الگوهای توانبخشی تیمی در گروههای یاد شده در فوق
- نقش پرستار توانبخشی در توانبخشی انواع سرطانها
- آموزش خانواده مددجو در جهت ارتقاء سازگاری با وضعیت مددجو در گروههای یاد شده فوق
- روشها و تکنیک های ویژه در مراقبتهای پرستاری توانبخشی در گروههای یاد شده فوق

کارآموزی :

- ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی
- بررسی و شناخت از مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی و تشخیص های پرستاری توانبخشی
- تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- انجام مداخلات پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری توانبخشی با همکاری اعضاء تیم توانبخشی

شیوه ارزشیابی دانشجوی :

ارزشیابی نظری:

- مشارکت فعالانه در کلاس، موفقیت در آزمونهای دوره ای و پایانی
- انجام تکالیف مرتبط در قالب واحدهای عملی (پروژه) پرستاری توانبخشی در اختلالات جسمی- حرکتی یا تاکید بر الگوهای پرستاری توانبخشی

ارزشیابی کارآموزی:

- ۱۶) ارزیابی عملکرد مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی
- ۱۷) بررسی و شناخت از مددجوی دچار اختلالات جسمی و حرکتی و تشخیص های پرستاری توانبخشی
- ۱۸) تعیین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت در طراحی مراقبت پرستاری توانبخشی بر اساس الگوهای رایج پرستاری توانبخشی
- ۱۹) انجام مداخلات پرستاری مبتنی بر فرآیند پرستاری توانبخشی با همکاری اعضاء تیم توانبخشی
- ۲۰) ارزشیابی میزان کارآیی اقدامات پرستاری در توانبخشی انجام شده

منابع اصلی درس :

۱- محمدی فرحناز. مبانی نظری پرستاری توانبخشی. دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، آخرین چاپ

2- AlExcelander, Therese; et al. *Rehabilitation Nursing Procedures.* ; New York: Mc Graw Hill Co. last edition

3- Chin, Patricia. A and Finocchiaro, Darlene. *Rehabilitation Nursing Practice.* New York: Mc Graw Hill Co, . last edition

4- Daivis, Sally and O'Connor, Stephen. *Rehabilitation Nursing.* Edinburgh, Royal College of Nursing, . last edition

5- Drestine, Jill. B and Hargrove, Shirlee Drayton. *Comprehensive Rehabilitation Nursing.* Philadelphia: Saunders . last edition

6- Edvard, et al. *Pediatric Rehabilitation Nursing.* Philadelphia: Saunders, . last edition

7- Hoeman, Shirley P. *Rehabilitation Nursing.* ST Luis: Mosby, . last edition

8- Smith, Mike. *Rehabilitation in Adult Nursing.* Edinburgh: Churchill Livingstion, . last edition

9- Squires A, Hastings M. Rehabilitation of older person, last edition. Deltaplace: Nelson Thornes LT'd; last edition.

10- UTa University Rehabilitation Nursing, Available: URT: <http://www.UTA.university> : Accessed Feb, last edition

11- Huber H, Spats A .Home health aids. 5th ed. Albang: Delmar ; last edition

12- Birchenall J, Streight E .Home care aid. Stlouis: Mosby; last edition

13- Matinson I , et al . Home health care Nursing, and ed . philadelphia Baunders; last edition

۱۴- کتب و مقالات معتبر و به روز مربوط به تخصص پرستاری توانبخشی- پرستاری سالمندان-

پرستاری مغز و اعصاب

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته پرستاری توانبخشی

ارزشیابی برنامه :

هدف کلی:

هدف کلی از ارزشیابی برنامه کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری توانبخشی (M.Sc) تعیین موفقیت برنامه در دستیابی به اهداف آموزشی بر مبنای الگوی ارزشیابی دست یابی به اهداف (Goal Based) در این مقطع می باشد.

اهداف ویژه :

بررسی و تعیین عملکرد دانش آموختگان به شرح زیر است:

- تعیین میزان عملکرد دانش آموختگان در ارتقاء کیفیت مراقبت های اختصاصی پرستاری با استفاده از فن آوری و دانش روز

- تعیین میزان برقراری ارتباط با همکاران گروه سلامت در جهت رفع نیازهای مددجویان

- تعیین میزان رضایت مددجو و خانواده با برقراری ارتباط مناسب و خدمت مطلوب

- تعیین رضایت مندی مدیران از نحوه عملکرد اختصاصی دانش آموختگان و مسئولیت پذیری

آنان

- میزان بکار گیری مدل های پرستاری در اعتلاء کیفیت خدمات حرفه ای

- میزان عملکرد دانش آموختگان در جهت خود آموزی و رشد حرفه ای

- تعیین میزان مشارکت دانش آموختگان در انجام پژوهش های کیفی و کاربردی بالاحص

مداخله ای

- تعیین میزان خلاقیت دانش آموختگان در بکارگیری نتایج پژوهش در بهبود کیفیت خدمات

پرستاری در سطوح پیشگیری

روش انجام ارزشیابی برنامه به شکل تکوینی و تراکمی انجام می پذیرد .

ارزشیابی تکوینی:

برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری توانبخشی در پایان هر نیم سال

تحصیلی با نظرسنجی از دانشجویان، اساتید و مربیان بالینی صورت می گیرد.

ارزشیابی پایانی :

در پایان دوره آموزشی نیز از افراد ذینفع (دانشجویان ، دانش آموختگان ، مسئولین و مدیران

بلافاصل و مدرسین) در مورد :

رضایت از محتوی ، روشها و نحوه آزمون

تناسب آموخته ها با نحوه مدیریت مددجو در جامعه ارزیابی درونی و بیرونی به عمل

خواهد آمد .

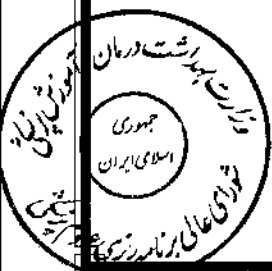
شاخص های ارزشیابی:

- میزان جذب دانش آموختگان در عرصه های سلامت خدمات اختصاصی پرستاری

- میزان کارآیی و توانمندی دانش آموختگان در ارائه خدمات اختصاصی میزان رضایت

مندی مددجویان و جامعه از نحوه عملکرد دانش آموختگان در عرصه های تخصصی

- میزان رضایت مندی مدیران و کارگزاران از کیفیت عملکرد دانش آموختگان در این مقطع

- میزان مشارکت دانش آموختگان در فعالیت های پژوهشی و بکارگیری نتایج آنها در ارائه خدمات اختصاصی
 - میزان مشارکت دانش آموختگان در همکاری با گروه سلامت در جهت رفع نیازهای مددجویان
 - میزان مشارکت دانش آموختگان در برنامه های آموزش مداوم و به روز کردن دانش خود و همکاران در عرصه های کاری
 - مقالات منتشر شده توسط دانش آموختگان .
- معیارهای موفقیت برنامه با توجه به شاخص ها:

- ۷۵-۸۰ درصد از دانش آموختگان جذب عرصه های خدمات اختصاصی پرستاری توانبخشی خواهند شد.
- ۹۰-۹۵ درصد از دانش آموختگان از کارآیی و توانمندی ارائه خدمات اختصاصی برخوردار خواهند بود.
- ۸۰-۸۵ درصد از مددجویان و خانواده آنها از نحوه عملکرد دانش آموختگان رضایت خواهند داشت.
- ۷۵-۸۰ درصد از مدیران و کارگزاران از نحوه عملکرد و کیفیت خدمات دانش آموختگان رضایت خواهند داشت.
- ۷۰-۷۵ درصد از دانش آموختگان در طرح های تحقیقاتی مشارکت خواهند کرد.
- ۷۰-۷۵ درصد در ارائه مقالات در سمینارها فعال خواهند بود.
- ۵-۱۰ درصد به چاپ مقالات در مجلات معتبر داخلی و خارجی اهتمام می ورزند.
- ۷۰-۷۵ درصد از دانش آموختگان تمایل به مشارکت در بازآموزی همکاران را خواهند داشت.
- ۷۰-۷۵ درصد از دانش آموختگان با گروه سلامت در ارائه خدمات بالاصح خدمات اختصاصی به مددجویان همکاری خواهند نمود.

